

מיכתבים

(המשך מעמוד 3)

לכך שהאם אשכנזיה והאב ספרדי, או האם כיש רונגו של עלי אבן, נגן התיזמורת הפילהרמונית, הושפע מכך שאביו, אבא אבן, אשכנזי ואמו, סווי, ס"ט (ממישפחת אמב"ש יוצאת מצריים, בעלת השם הספרדי היפה, שפירושו ראשייהתיכות של המסר אני מאמין באמונה שלמה)

אבל מה, כן, שלוש הכתבות כסדרה היו מלאות רכילות מעניינות ומסקרנות — מה אוהב שריהעבורה לשעבר, משה ברעם, לאכול, אויו מוסיקה מקובלת על כתב הארץ יואל מרקוס וכו'.

אבל אם להיות רציניים, מדוע שלא תפרסמו תחקיר על עדה נוספת, עדת הג'ינג'וקהיים למ" של (האם ג'ינג'ית והאב קירח) או הג'וזובלונדרים (האב נמוך-קומה והאם בלונדרית אמיתית)? גם כתבות אלה לא יגלו אמיתות מיודעמה, אבל גם הן, בוודאי, ישעשעו את הקוראים.

עמליה יוחאי, ירושלים

בן כמה ברמן

על יצחק ברמן, מקים המרכז הלי-ברלי (חשבון-נפש), העולם הזה 22.10.86.

כל הכבוד לרפנה ברק: מונולוג מותח ומעניין של אדם שכאמתי יש לו מה לומר (המשך בלי צייץ"י) וגם כל מה שרצית לדעת על יצחק ברמן ולא ידעת: היה יו"ר הכנסת שנה וחצי, היה שר שנה וחצי, הוא עורך-דין מצליח, הוא רווק נצחי, הוא אוהב תיאטרון בלונרן, הוא מקפיד על לבוש.

רק דבר אחד לא גילתה ברק לקוראים: בן כמה הוא הגבר המקסים הזה? מה זה, סוד? תיקוה רדליך, תל-אביב

● זה לא סוד. יצחק ברמן הוא בן 73.

אנשים מגזע אחר

על הד"ר ארנסט גרינבאום, רופא של תל-אביב הקטנה (יומן אישי); העור לם הזה 22.10.86.

כנראה שאנחנו, הייקים, בכל זאת מגזע אחר. זאת המסקנה המתבקשת מהכתבה על אביה של הגברת אבנרי, רופאה-ילדים, שאחרי שעות-השק כלה שלו היה משנס את מותגיו, עולה על אופניו ומבקר את חוליו בביתם.

כאותו הבית שבו היתה מירפאתו של הד"ר גרינבאום המנוח היתה, כאותם ימים, חנות-ירקות של ייקה אחר, ששמו, רומני, היה זינגר.

זינגר זה היה אביה של אלופת-הטניס של ארץ-ישראל של סוף שנות המנדט הבריטי. זה לא מנע ממנו לקום כל בוקר בארבע ולרדת לשוק העליה ברחוב העיר, כדי לבחור את הירקות הטובים ביותר ללקוחותיו.

מישהו פגש ירקן כזה לאחרונה? הייץ (חנן) שוסטר, תל-אביב

השדים והלשונות

על מיכתבו של קורא אשר ביקש לקרוא לילד בשמו (העולם הזה 22.10.86).

מן הראוי לקרוא בנצני לזכור כי אנחנו חיים בארץ של קיבוץ-גלויות ומי יודע מהיכן עלו כתבי העולם הזה? בהחלט יכול להיות שכאשר אחר מהם כותב ציפורניים וכעצם הוא מתכוון לשריים, זה מקובל ככה בלשון-האם שלו.

לכן לא צריך להתפלא ומה עוד שבעולם הגדול מצויות לא פחות מ-5,644 לשונות שונות (לפי הסטטיסטיקה של החברה להפצת התנ"ך הלונדונית, שנשוא זה חשוב לה בגלל הרצון לתרגם את התנ"ך לכל לשון ולשון).

צבי ולדמן, תל-אביב ● נכון מאוד ובמיוחד בהתחשב בכך שבברית-המועצות, למשל, מקור-עליה לא מבוטל בעשור האחרון, נפוצות 141 לשונות שונות, שלא לדבר על הודו (352).

הוויסקי וההלכה

על הסבתו של שר-הפנים, הרב יצחק פרא, ליד בקבוק ויסקי (אנשים), העולם הזה 22.10.86.

מה הרבותא שרבינים בישראל מסבים ליד בקבוק ויסקי ואני מניח, גם לוגמים ממנו? הלא מובן מאליו שוויסקי אינו יין-נסך. הלא הוא עשוי על טהרת השעורה או תפוחי-האדמה.

חיים הולץ, בני-ברק

שיגנון-יחידה של העולם הזה. הלא מוכל היטב לצלמים. מומחה אמיתי יכול להסתכל בתצלום מסויים ולקבוע, בלי היסוס, "זהו שיגנון העולם הזה".

מכיוון ששיגנון זה לא נולד תוך ריון תיאורטי, אלא במהלך העבודה, כביטוי לרוח השבועון, קשה להסביר אותו. התצלום של העולם הזה הוא בלתי-אמצעי, יש בו פעולה ועומק, הוא תלת-ממדי ורואה את הדברים מזווית בלתי-שיגרתית. הצלם (ובאמצעותו העולם הזה כולו) נמצא בתוך התמונה, לא מחוצה לה.

התמונה משתלבת בשיגנון הכללי של העולם הזה. אין היא עומדת לפני עצמה. אין היא תוספת לכתבה, ואין הכתבה הסבר לתמונה. העמוד כולו — כתבה, תצלומים, כותרות — הוא מיקשה אחת, ואין להפריד בין חלקיה.

אלות

וגאז מדמיע

התצלומים של ענת סרגוסטי, שהוצגו בביאנלה, הם דוגמות מובהקות של שיגנון זה.

אחד צולם עליידיה כאשר סיקרה את אירועי יום-הארמה לפני שנה. היא הזדמנה למחנה הפליטים קלנדיה, ליד ירושלים, ושם הנציחה סצנה אופיינית של כיבוש קולוניאלי — העימות בין חיילים-ארונים לבין נתינים-כבושים.

תצלום אחר צולם באירועי אוס-אליפחם. כאן שר איים מאיר כהנא לבוא אל הכפר. צעירים מקומיים זועמים חוסמים את הכביש הראשי. מאחוריהם מאיישים תושבים אחרים את המירפסות והגגות, בעוד שעשן הגאז המרמיע על המיטרה משמש רקע דרמאטי למאורעות. הצלמת, כמו כל

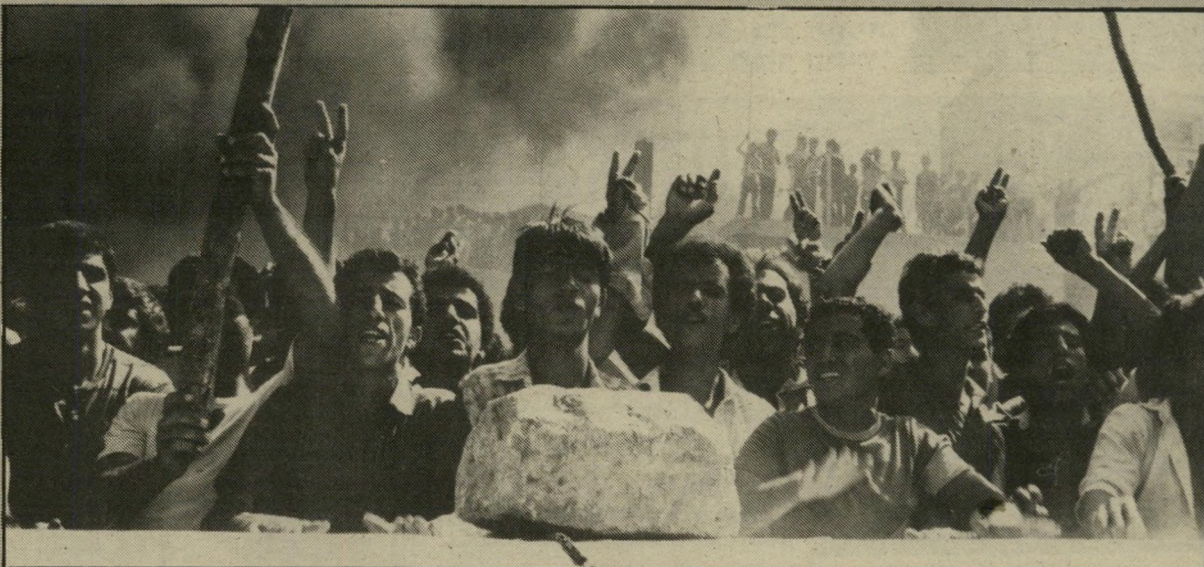
קריא יני,

פרימיטיבית שהנפיק הצבא האיטלקי לחיליו במלחמת-העולם השנייה. שכחתי איך הגיעה לידיי. היא נעלמה, יחד עם שאר הפציי, כאשר נפצעתי. (חבריי סברו שאני עומד למות, וחילקו את הפציי לחברים נצרכים.)

עד אז היה הצילום העיתונאי בארץ מורכב, בעיקרו, מתמונות שבהן עמדו רבבה אנשים מכובדים בשורה, ומתחתן כותרת בנוסח "מימין לשמאל...". הצלמים עצמם היו "פריילאנרס". כלומר

הביאנלה שנפתחה לפני שבוע בעיר חרוד היא חג לאמנות-הצילום בארץ. היא גם חג כפול להעולם הזה.

ראשית, מפני שהצילום ממלא תפקיד חשוב בהעולם הזה, ומפני שהעולם הזה ממלא תפקיד חשוב בחייה-הצילום. על כך בהמשך.

ענת סרגוסטי: מהומות באוס-אליפחם קבלת-פנים ומאיר כהנא

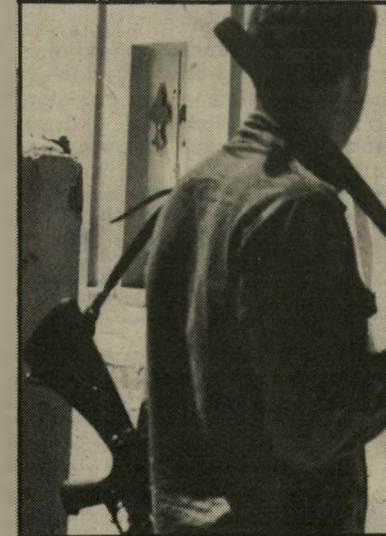
אנשי צוות העולם הזה, היו בתוך המאורעות. בביאנלה, הנערכת במישך-לאמנות של עיר-חרוד (מאוחר, משתתפים 37 צלמים, ותיקים וצעירים, כמעט כמחציתם נשים. האירוע אורגן ביוזמה פרטית. ענת היא צלמת-העיתונות המיקצועית היחידה שהזדמנה להשתתף.

היא הצטרפה לשורה ארוכה של צלמי-מעריכת, שעברו את שורות העולם הזה. היא כוללת רבים מן השמות הידועים ביותר במיקצוע. זוהי עבודה מאמצת, מסוכנת ומפרכת — אולי הקשה ביותר במערכת — והיו צלמים שגשברו אחרי זמן קצר. צלמי-המערכת הנוכחיים, ציון צפריר וצביקה טל, ירשו מסורת מפוארת וממשיכים בה. כמשך השנים ניסיתי לאיפעם לשדל כתבים לצלם, ולשדל צלמים לכתוב. הדבר קשה מבחינה נפשית וטכנית כאחת. הראשון שהפך כתב-צלם היה רויד רובינגר, שהיה מאז הצלם הראשי של השבועון טיים בארץ. ענת, שבאה אלינו כצלמת, ושתייה במרוצת הזמן גם לכתבת ולמראיינת, ממשיכה בדרך זו.

תרומת צלמי העולם הזה אינה רק לעיתונות, אלא גם להיסטוריה של הארץ. כאשר שרפה יד זדונית לפני 15 שנים את מערכת העולם הזה, והשמירה כחצי מיליון תשלילים, היא פגעה בי תולדות הארץ. לאלפים מן התצלומים האלה פשוט אין תחליף — הם הנציחו אישים ומאורי עות, שלא הונצחו חזותית בכל ררך אחרת.

בינתיים אימצו רוב העיתונים האחרים את תפיסתנו, וחלק מהשיטות שלנו הפכו שיגרה מקובלת בעיתונות הישראלית כולה. אך גם כיום ניתן להכיר בתצלום של העולם הזה. הוא שונה.

בהדרגה התגבשו, בעבודה שוטפת ומאומצת,

ענת סרגוסטי: חיפוש תמונה קולוניאלית

צלמים חופשיים, שהתרוצצו בין המערכות כדי למכור תצלומים שצילמו ביוזמתם שלהם. אפשר היה למנותם באצבעות הידיים.

כמה שבועות אחרי שקיבלתי לידי את התפ"קיד, צירפתי למערכת בפעם הראשונה צלם-מעריכת קבוע, שפעל כחבר-צוות. היה זה מקסים סלומון, צבר, כן מישפחה ותיקה מפתח-תיקוה. מאז ועד היום יוצא לכל כתבה צוות-סיקור (או קראנו לזה "חולייית-סיקור"), הכולל לפחות כתב וצלם.

בהדרגה התגבשו, בעבודה שוטפת ומאומצת,

שנית, מפני שבין הצלמים המעולים שהזדמנו להציג את יצירותיהם בביאנלה נמצאת גם ענת סרגוסטי, חברה ממערכת העולם הזה.

בתוך התמונה!

בשקיבלתי לידי את עריכת העולם הזה, לפני 36 שנים, לא היה לי מושג בצילום. כל נסיוני בשטח זה הצטמצמו בכמה תצלומים שצילמתי במהלך הקרבות של תש"ח, במצלמה